

KESKKONNAARUANNE 2021

Edelaraudtee AS

Tegevuskohad:

Jäätmekäitluskohad Kaare tn 25 ja Jaama tn 8

Türi linn, Türi vald, 72212, Järva maakond

Türi 2022

SISUKORD

1.	KESKKONNAARUANDE SISU JA ULATUS	3
2.	ETTEVÖTTE JA TEGEVUSKOHA KIRJELDUS	3
2.1.	PUITLIIPRITE LADUSTAMINE JA TÖÖTLEMINE	4
2.2.	JÄÄTMEKÄITLUSKOHT KAARE TN 25, TÜRİ	4
2.3.	JAAMA TN 8, TÜRİ JÄÄTMEKÄITLUSKOHT	5
3.	KESKKONNAPOLIITIKA JA KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM	6
4.	KESKKONNAASPEKTID JA KESKKONNAMÕJU	7
5.	KESKKONNATEGEVUSKAVA JA -EESMÄRGID	8
6.	KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE HINNANG	9
6.1.	VEE KASUTUS	9
6.2.	JÄÄTMEKÄITLUS	9
6.3.	ENERGIAKASUTUS	10
6.4.	BIOLOOGILINE MITMEKESISUS	10
7.	KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE NÄITAJAD	10
8.	MUUD KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSEGA SEOTUD ASJAOLUD	11
8.1.	SOTSIAALNE VASTUTUS	11
8.2.	TÖÖTAJATE KAASAMINE	12
9.	KESKKONNAALASED ÕIGUSLIKUD NÕUDED	12
10.	KESKKONNAARUANDE KINNITAMINE	13

1. KESKKONNAARUAND E SISU JA ULATUS

Ettevõtte: Edelaraudtee AS

Juriidiline aadress: Kaare tn 25, Türi linn, Türi vald, Järva maakond, 72212

Tegevusala: EMTAK kood 52219 - Muud maismaaveondust teenindavad tegevusalad.

Tegevuskohad liiprite ladustamiseks ja töötlemiseks:

- 1) Kaare 25, Türi.
- 2) Jaama tn 8, Türi.

EMAS käsitusala: Ohtlike jäätmete töötlus ja kõrvaldamine, 3822 (NACE kood).

Ettevõtte erinevatest tegevuskohtadest on EMAS määruse raames kaetud: jäätmekäitluskoht Kaare tn 25 ja Jaama tn 8, Türi linn, Türi vald, Järva maakond.

Keskkonnaaruanne on koostatud Edelaraudtee AS jäätmekäitluse tegevusala kohta ning hõlmab ainult jäätmekäitluskohaga seotud tegevusi.

Elutsükli hindamine: Ohtlike ainete saastunud puidu (liiprid) saabumine jäätmekäitluskohta, nende sorteerimine, hakkimine, hakke ladustamine ning üleandmine käitlejale.

Sisu: Keskkonnaaruanne on koostatud lähtuvalt EMAS määruse nõuetest (Euroopa ühenduse määrus nr 1221/2009/EÜ (EMAS määrus), muudetud Euroopa Komisjoni määrustega (EL) nr 2017/1505 ja (EL) 2018/2026), mille kohaselt on põhiteemad järgmised:

- organisatsiooni struktuur ja tegevus;
- keskkonnapoliitika ja keskkonnajuhtimissüsteem;
- keskkonnaaspektid ja -mõju;
- keskkonnakava, -eesmärgid ja ülesanded;
- keskkonnategevuse tulemuslikkus ja vastavus kehtivate keskkonnavalaste õigusaktide kohustustele.

Raporteerimise periood: 01.01.- 31.12.2021.

2. ETTEVÕTTE JA TEGEVUSKOHA KIRJELDUS

Edelaraudtee AS on raudteefrastruktuuri-ettevõtte, mis haldab **222,16 km raudteed** (Tallinn-Lelle-Pärnu 138,9 km, Lelle-Türi-Viljandi 79,6 km, Liiva-Ülemiste 5,3 km) ja **11 raudteejaama** (Tallinn-Väike, Liiva, Kiisa, Kohila, Rapla, Lelle, Tootsi, Pärnu, Türi, Võhma ja Viljandi) ning 21 reisiplatvormi väljaspool jaama. Liiva, Kohila, Rapla, Tootsi, Pärnu, Türi, Võhma ja Viljandi on kaubajaamad.

Edelaraudtee AS osutab raudteefrastruktuuri kasutamise teenust raudteeveo-ettevõtjatele ja veeremiomanikele koos liikluse korraldamisega. Vajalikud ehitustööd, teede korrashoid, hoonete ja territooriumite hooldus ning raamatupidamine ostetakse sisse teenusena. Järelevalvet sisseostetud teenuste kvaliteedi üle korraldab ettevõtte ise.

Ettevõtte tegeleb puitliiprite ladustamise ja korduvkasutamisega vähemkasutatavate haruteede parandamisel ja hooldamisel.

2.1. PUITLIIPRITE LADUSTAMINE JA TÖÖTLEMINE

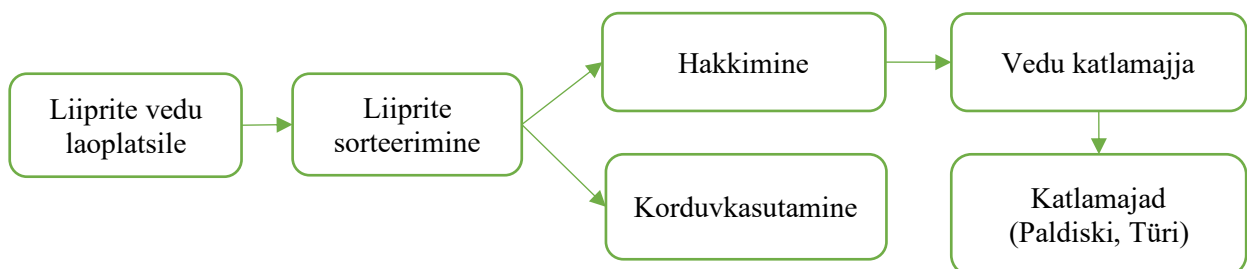
Ohtlike ainetega saastunud puit (liiprid) tekib ettevõtte raudteefrastruktuuri hoolduse ja remondi käigus. Tekkinud puit tuuakse auto- või raudteetranspordiga jäätmekäitluskohale, kus see ladustatakse, sorteeritakse ning hakitakse. Kasutuselt kõrvaldatud liipreid ladustatakse asfaltkattega platsil, kuhu on hea ligipääs nii raudtee kui ka autotranspordiga. Territoorium on piiratud aiaga. Enne hakkimist liiprid sorteeritakse. Osad raudteeliiprid, mis sobivad korduvkasutamiseks, ladustatakse teistest eraldi ja kasutatakse ära vähemkasutatavate haruraudteede parandamisel, hooldamisel ja korrastamisel. Ladustatud raudteeliiprid, mis ei sobi korduvkasutamiseks hakitakse.

Enne hakkimist eemaldatakse liipritest suuremad metallosad. Tekkinud metall ladustatakse platsile ja antakse üle luba omavale jäätmekäitlejale. Puitliiprid hakitakse.

Madal pöörlemiskiirus hoiab müra taseme madalana. Eelpurusti võimaldab purustada suuremagabariidilist materjali nagu näiteks kännud, samuti ehitus- ja lammutusjätmeid, mis võivad sisaldada suuremaid metallidetaile kui naelad. Eelpurustatud materjal liigub järelpurustisse, läbides teel esimese magneetilise metallieraldaja. Järelpurusti on oma tööpõhimõttelt kiirelt pöörlev (ca. 100 p/min) vasaratega trummelpurusti, kus toimub materjali lõplik purustamine nn. peenestuskorvi juures purusti väljundis. Erinevate fraktsioonide saamiseks tuleb paigaldada erineva avasuurusega purustuskorvi.

Järelpurusti väljundis toimub teistkordne Fe-metallide eraldamine purustatud materjalist. Eelpurusti peenestab materjali ja eraldab põhilise metalli enne järelpurustisse jõudmist. Hakkuri keskmine tootlikkus tavalise puidust ehitusprahi purustamisel on ca. 150 m³ tunnis. Raskestipurustatava plastiku ja paberi purustamisel on tootlikkus ca. 100 m³ tunnis. Eriti hea laadimise ja spetsiaalse sorteerimishaaratsiga ja tingimusel, et laadimine toimub nii kõrgelt, et operaator näeb purusti sisemusse, on saavutatud tulemus kuni 200 m³ tunnis.

Teenusepakkuja poolt veetakse hakkepuut SW Energia OÜ kuuluvatesse katlamajadesse põletamiseks.

Joonis 1. Ettevõtte liiprite käitluse vooskeem.

Jäätmekäitluskoha tegevust koordineerib ettevõtte juhataja. Kvaliteedi- ja ohutusteenistus on vastutavad keskkonnanalaste tegevuste korraldamise, EMAS määruse rakendamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi tulemuslikkuse hindamise eest. Keskkonnaandmete kogumise ja esitamise eest on vastutav kontrollor.

Ettevõtte struktuur on leitav: <https://edel.ee/meist/struktuur/>.

Ettevõtte kontor asub Kaare tn 25 tegevuskohaga (jäätmekäitluskohaga) samal aadressil ning jäätmekäitluskohaga on seotud neli töötajat (juhataja, kvaliteedi- ja ohutusjuht, siseaudiitor ning kontrollor). Jäätmekäitluskoha juhtimine toimub ettevõtte kontorist ning tegemist ei ole eraldiseisva juhtimisega, vaid see on osa ettevõtte juhtimisest. Jäätmekäitlusplatsil ei ole eraldi tööruume.

2.2. JÄÄTMEKÄITLUSKOHT KAARE TN 25, TÜRI

Puitliiprite ladustamine ja hakkimine toimub jäätmekäitlusplatsil Kaare 25, Türi.

Ettevõtte kasutab jäätmekäitluskohana AS-le GoProperty kuuluval kinnistul aadressil Kaare 25, Türi asuvat 4200 m² suurust asfaltplatsi. Kinnistu kasutamiseks on kinnistu omaniku ja loa taotleja vahel sõlmitud tähtajatu leping. Türi valla üldplaneeringu kohaselt on sihtotstarbalt 95% ulatuses tegemist tootmiskaasa

ning 5% ulatuses ärimaaga. Jäätmekäitluskoht asub tiheasustusalal. Lähimad elamud asuvad jäätmekäitluskohast 150 m lääne ja 265 m kirde suunas. Jäätmekäitluskoha kinnistu piirneb loodest tootmismaaga, põhjast, edelast ja läänest jätkuvalt riigi omandis oleva maaga, lõunast transpordimaaga, edelast maatulundusmaaga, kirdest riigikaitsemaaga ning idast elamumaa ning ühiskondlike ehitiste maaga. Jäätmekäitluskoha vahetus naabruses asuvad väetiseladu, raudtee, metsamaa ning elamud.

Joonis 2. Kaare 25, Türi jäätmekäitluskoht (Allikas keskkonnaluba KL-514241)

Liiprite ladustamine ja töötlemine Kaare 25, Türi jäätmekäitlusplatsilt on alustatud tegevuse üle viimist tegevuskohta Jaama tn 8, Türi. Senine Kaare 25 jäätmekäitlusplats on rendiplats ning omanik soovib rendilepingut lõpetada.

Alates 23.12.2021 on Edelaraudtee OÜ-le väljastatud keskkonnaluba (jäätmeluba) KL-514241, jäätmekäitluskohale Kaare 25, Türi.

2.3. JAAMA TN 8, TÜRI JÄÄTMEKÄITLUSKOHT

Ettevõtte jäätmekäitlusplats hakkab olema Järva maakonnas, Türi vallas, Türi linnas aadressil Jaama tn 8 // Lelle-Türi-Viljandi 24,9-28,3 km (83701:008:0017). Lähimad elamud paiknevad platsist vahetult teisel pool Jaama tänavat ning samuti teisel pool raudteed (Uus tänava piirkond). Lähimad elamud on ühtlasi ka lähimad müratundlikud objektid. Lisaks jääb platsist u 150 m kaugusele edela suunda Saunametsa kalmistu.

Ettevõtte plaanib teise jäätmekäitluskohana oma kinnistul asuva 5865 m² platsi kasutusele võtta. Tegemist on endise raudtee laoplatziga, millel asub ka haruraudtee. Sihtotstarbelt on tegemist transpordimaaga (EV-le kuuluv, hoonestusõiguse alusel kasutuses olev). Jäätmekäitluskoht asub tiheasustusalal. Lähimad elamud asuvad jäätmekäitluskohast 40 m lõuna suunas. Jäätmekäitluskoha kinnistu piirneb idast transpordimaaga ja läänest tootmismaaga, põhjast raudteega. Jäätmekäitluskoha ja elamute vahele jääb Jaama tänava

transpordimaa kinnistu. Jäätmekäitluskoht on varustatud sadevee kogumissüsteemiga, ala on piiratud lukustatava piirdeaia.

Joonis 3. Jaama tn 8, Türi jäätmekäitluskoht (Allikas 14.04.2022 müra modelleerimine Alkranel OÜ).

Kavandatud vanade raudteeliiprite purustusplats asub Türil Jaama tänava ja raudtee vahelisel alal. Platsi läheduses paiknevad kaks hoonet, sh alajaam. Käitluskoha lähiümbruses looduskaitsetisi piiranguid ei esine.

Plats on põhiosas betoneeritud ning sissesõit ja platsi madalam osa asfalteeritud. Sajuvete äravool on tagatud platsil põikkaldega. Platsile on paigaldatud õlipüüdur, millest juhitakse läbi territooriumi sadeveed ning olmereovee tarbeks 5000 liitrisse kogumismahutisse. Sademeveekanaliseerimise kuulub möödavooluga õlipüüdur, proovivõtukaev ning kontrollkaev. Olmekanaliseerimisüsteemi kuulub kogumiskaev reovee jaoks. Sajuveesüsteemi kuulub 2 restkaevu ning 3 sajuvee kontrollkaevu, I klassi õlipüüdur ENS 15 ning proovivõtukaev tagasilöögiklapiga sissevoolul. Õlipüüduri ja proovivõtukaevu läbinud reovesi voolab olemasolevasse kraavi. Õli-bensiinipüüduri nominaalsuuruseks on 15 l/s.

3. KESKKONNAPOLIITIKA JA KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEM

Edelaraudtee AS keskkonnapoliitika:

- parandame järjepidevalt ettevõtte keskkonnavalast tulemuslikkust;
- otsime järjepidevalt uusi võimalusi puitliiprite asendamiseks uute või vähem keskkonnohtlike materjalidega;
- korduvkasutame puitliipreid haruraudteede parandamisel ja hooldamisel;
- tegeleme sihikindlalt võimalike hädaolukordade tõenäosuse vähendamisega;
- juhendame oma töotajaid kasutama ohutuid töövõtteid ning olema keskkonnateadlikud;
- töötame järjepidevalt keskkonna saastamise vältimise nimel, arvestades sealjuures tegevuste mõjuga ümbritsevale keskkonnale;
- täidame ettevõtte tegevust reguleerivate õigusaktide nõudeid ning muid ettevõtte poolt tunnustatud norme;
- toimime harmoonias ümbritseva keskkonnaga ja säästame loodust.

Ettevõttele on väljastatud ISO 9001 ja ISO 45001 sertifikaadid.

Keskkonnapoliitika elluviimiseks on koostatud Keskkonnategevuskava, mis sisaldab keskkonnavalaseid eesmärke, nendega seotud ülesandeid, ajakava ja määratud vastutajaid.

Keskkonnajuhtimissüsteemi loomisel on aluseks võetud Euroopa Liidu keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise süsteemi EMAS (Eco Management and Audit Scheme) määruse nõuded. EMAS määruse nõuded on integreeritud ettevõttes olemasoleva kvaliteedi- ning töötervishoiu ja tööohutuse juhtimissüsteemiga.

Edelaraudtee AS keskkonnajuhtimissüsteemi käsitusallas kuulub ohtlike jäätmete (puitliiprite) hakkimine ja ladustamine. Välja jäetakse kõik muud ettevõtte tegevused.

Keskkonnajuhtimissüsteem on osa meie juhtimissüsteemist, sest soovime ettevõtte ja keskkonnavahelised seosed muuta osaks meie strateegiast ning arvestada nendega igapäevatoos.

Arvestades keskkonnavalatuse tulemusi, olulisi keskkonnavalaspekte ning nendega seotud keskkonnamõjusid, püstitame eesmärgid ja ülesanded.

Keskkonnajuhtimissüsteemi toimimine ja vastutused on kirjeldatud vastavas juhendis.

Keskkonnavalaspektide loetelu, keskkonnapoliitika ja eesmärkide sõnastamine vaadatakse juhtkonna poolt läbi ja vajadusel ajakohastatakse vähemalt üks kord aastas ning ettevõttes toimunud muudatuste korral.

Ettevõtte jäätmekäitluse tegevuse käigus koostatakse keskkonnavalaste tegevuste hindamiseks vajalikud näitajad/andmed ning vähemalt üks kord aastas hinnatakse keskkonnavalaste tegevuste tulemuslikkust. Kord aastas koostatakse keskkonnategevuse tulemuste kohta avalikkusele kättesaadav keskkonnavalaruanne.

Nõuded alltöövõtjatele ja partneritele on sätestatud omavahelistes lepingutes.

4. KESKKONNAASPEKTID JA KESKKONNAMÕJU

Keskkonnajuhtimissüsteemi aluseks on keskkonnavalaspektidest tuleneva keskkonnamõju väljaselgitamine.

Keskkonnavalaspektide olulisuse hindamisel lähtutakse aspektist tuleneva keskkonnamõju 1) seotusest õigusaktiga, 2) olulisusest huvirühmadele, 3) suurusel, 4) kestvusel/ esinemise sagedusest ja 5) tõsidusest/ohtlikkusest keskkonnale.

Iga keskkonnavalaspekti osas selgitatakse välja otsesed ja kaudsed keskkonnamõjud.

Tabel 1. Olulised keskkonnavalaspektid aastal 2021.

TEGEVUSE VÕI TEENUSE ELEMENT	KESKKONNAASPEKT	KESKKONNAMÕJU
Raudteeinfrastruktuuri hooldus ja remont	Kasutuskõlbmatute puitliiprite teke (ohtlike ainetega saastunud puit) - <i>Otsene</i>	Pinnase ja vee reostus
Tuleohtlike ja ohtlike ainetega saastunud kasutuskõlbmatute puitliiprite ladustamine	Ohtlike ainete leostumine - <i>Otsene</i>	Pinnase ja vee reostus. Leostumine.
Ohtlike jäätmete (kasutatud puitliiprid) ladustamine	Saastunud sademevee tekkimine - <i>Otsene</i>	Vee ja pinnase saastumine

5. KESKKONNATEGEVUSKAVA JA -EESMÄRGID

Tabel 2. Aasta 2021 eesmärgid ja tulemused.

EESMÄRK 1: Keskkonnavalase tulemuslikkuse parandamine	
Võtmetegevused eesmärgi saavutamiseks (nn meetmed)	Saavutatud tulemus 2021.a lõpus
Jäätmeloa L.JÄ/327931 uuendamine (kehtis kuni 06.2021)	L.JÄ/327931 ei pikendatud. Kaare 25 platsile keskkonnavalat saamiseks 08.09.2021 esitatud taotlus Keskkonnavalatle. Uus keskkonnavalat KL-514241 on väljastatud 23.12.2021. Jaama tn 8, Türi taotletakse eraldi keskkonnavalat.
Raudteelõikude rekonstrueerimisel kasutatakse betoonist liipreid	Kõik rekonstrueeritud lõigud on betoonliipritega. V.a Lelle-Pärnu rekonstrueerimine, kus riigi poolt oli antud ette puitliiprite kasutamine (so ca 1% kogu teedest).
Kasutada puitliipreid, mis ei ole keskkonnavalatlikud.	Puitliipritest on soov loobuda, puitliipritele alternatiivi ei otsita.
Tuleohutusplaani tegemine ja kooskõlastamine Päästeametiga	Põlevmaterjali ladustamise plaan ja Päästeameti kinnitus on olemas nii Kaare 25 (aug.2021) kui ka Jaama tn 8, Türi.
Sademetete kogumise süsteemiga laoplatsti kasutusele võtmine	Aastal 2022 võetakse kasutusele Jaama 8. Kasutusluba olemas. Tegevuse üleviimine Jaama tn 8, Türi lükkus edasi, kuna keskkonnavalat taotluse tegemine võtab kauem aega. Jäätmeloa taotlus esitatud, menetlus käib.
Keskkonnavalase informatsiooni jagamine (koosolekud, meilid, infostend)	Veebilehel KESKKOND alamleht olemas. Toimuvad pidevad koosolekud ja arutelud liiprite töötlemise teema (keskkonnavalat) arutamiseks.
Jaama tn 8, Türi ettevalmistamine	Esmase platsi koristamine teostati suvel 2021. Ettevalmistustööd lõpetatud.
Jaama tn 8, Türi keskkonnavalat taotlemine	27. mai 2021 on esmane taotlus Keskkonnavalatle esitatud. Keskkonnavalat soovib taotluse täiendamist. Kokkulepped sõlmitud Alkranel OÜ-ga müra modelleerimiseks ja KMH eelhinnangu ja konsultatsiooni jaoks Jaama tn 8 platsile. Müra modelleeritud. Müratõkkeseinte paigaldamine on hankeprotsessiga alustatud.
Vaadata üle vastavus PVT-le ning teha vajadusel muudatusi	PVT on üle vaadatud 25.11.2021 ning uue keskkonnavalat taotlemisega lisatakse PVT ka KOTKAS süsteemi.

Tabel 3. Eesmärgid ja tegevuskava aastaks 2022.

EESMÄRK 1: Keskkonnavalase tulemuslikkuse parandamine
Võtmetegevused eesmärgi saavutamiseks
Raudteelõikude rekonstrueerimisel kasutatakse betoonist liipreid
Tegevuskohale Jaama tn 8, Türi keskkonnavalat taotlemine
Veeseire protsessi käivitamine planeeritaval liipripurustusplatsil Jaama 8, Türi
Rapla-Lelle Raudteelõigu rekonstrueerimine (hanke läbiviimine, ehitaja leidmine. Projekti TA 31.12.2024)

6. KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE HINNANG

6.1. VEE KASUTUS

Ettevõtte ei kasuta EMAS käsitlusalas toodud tegevuses põhja- ega pinnavett. Samuti ei teki ettevõtte tegevusest reo- ega heitvett. Sademevett Kaare 25 platsil eraldi kokku ei koguta ning Jaama tn 8, Türi jäätmekäitlustegevust veel ei toimu ega mõõdetata, seega ei esitata vee kasutuse ja heitvee kohta andmeid.

Vett kasutatakse ainult kontoris joogiveeks ja WC tarbeks. Kontoris tekkinud reovesi suunatakse vee-ettevõtte kanalisatsioonitrassi.

Tabel 4. Vee kasutus kontoris.

VEETARBIMINE (m ³)	2019	2020	2021
Vee kasutus	190	93	93

6.2. JÄÄTMEKÄITLUS

Edelaraudtee AS tegeleb ohtlike ainetega saastunud puidu (liiprid) käitlemisega. Ohtlike ainetega saastunud puit (liiprid) tekib ettevõttel raudteefrastruukturi hoolduse ja remondi käigus. Tekkinud puit tuuakse auto- või raudteetranspordiga jäätmekäitluskohale, kus see ladustatakse, sorteeritakse ning hakitakse. Hakkurina kasutatakse Doppstadt DW-3060 diiselmootoriga hakkurit. Ettevõtte GoTrack OÜ veab kasutatud liiprid jäätmekäitlusplatsile (käsitletakse ehitusmaterjalina, OJ saatekirja ei täideta), kus korduvkasutamiseks kõlbmatud liiprid hakitakse teenusepakkuja poolt ning saadud hake transporditakse põletamiseks SW Energia katlamajadesse. Enne hakkimist sorteeritakse laoplatsele kogutud liiprid, osa liipreid korduvkasutatakse ja teine osa läheb hakkimisse.

Raudteerööpad tekivad samuti raudteefrastruukturi hoolduse ja remondi käigus ning antakse üle vastavat luba omavale ettevõtjale (vt Jäätmearuanded 2019, 2020 ja 2021).

Tabel 5. Ettevõttes tekkivad jäätmed aastatel 2019-2021.

JÄÄTMEVOOG (SISSE), t	2019	2020	2021
17 02 04* - ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud puit, klaas või plastid	325	1765	612
17 04 05 01 - raudteerööpad	0	0	3229

* Tähistab ohtlike jäätmete koodinumbrid.

Ettevõttes tekkivates jäätmetes ei ole eristatavad segaolmejäätmed, sest Edelaraudtee AS asub rendipinnal ning eraldi ei sorteerita. Aadressil Kaare tn 25, Türi linn asub Edelaraudtee AS-il 2,5 m³ konteiner jäätmete kogumiseks. Edelaraudtee AS-iga samasse konteinerisse panevad oma jäätmed ka teised samal aadressil tegutsevad ettevõtted.

Aastal 2020 toimus Lelle-Pärnu raudteelõigu rekonstrueerimine, mille käigus tekkis suur kogus vanu puitliipreid. Aastal 2021 tekkisid puitliiprid haruteede remondist.

Tabel 6. Ettevõttes teistele ettevõtetele üleantud jäätmed aastatel 2019-2021.

JÄÄTMEVOOG (VÄLJA), t	2019	2020	2021	Lubatud jäätmete kogus (t)
17 02 04* - ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud puit, klaas või plastid	676	1765	612	3500
17 04 05 01 - raudteerööpad	0	0	3229	n/a

Teistele ettevõtetele antud jäätmete (koodiga: 17 02 04*) kogus oli 2021 aastal kõrge, sest metalli hind oli nimetatud aastal kõrge ja raudteerööpad (kood: 17 04 05 01), mis olid seni ladustatud, anti üle teisele jäätmekäitlejale.

6.3. ENERGIAKASUTUS

Edelaraudtee AS jäätmekäitluskohas Kaare tn 25, Türi elektrienergiat ei kasutata ning eraldi valgustust jäätmekäitlusplatsil ei ole, seega vastavaid andmeid ei esitata.

Kontoris kasutatakse elektrienergiat olmevee soojendamiseks ja valgustamiseks ning ruumide kütmisel on kasutusel kaugkütte lahendus.

Tabel 7. Energiakasutus aastatel 2019-2021.

ENERGIA, MW	2019	2020	2021
Elektrienergia	1279	1085	1509

Aastal 2021 on energiakasutus kasvanud, kuna 2021 aastal valmis Edelaraudtee juhtimis- ja andmekeskus Kaare 25 kontorihoonesse.

6.4. BIOLOOGILINE MITMEKESISUS

Biooloogilist mitmekesisust väljendatakse ettevõttes maakasutuse kaudu.

- 1) Kaare 25, Türi ladustamisplats, mis asub katastritunnusega 83701:006:0018 kinnistul ning Ettevõtte rendib seda GoProperty OÜ-lt. Kinnisturaamatu andmetel on kogu territooriumi pindala kokku 133 733 m² ja ettevõtte kasutab sellest käitlusplatsi suurusega 3400 m² ja lisaks ka 800 m² raudtee äärsel kogumisplatsi. Sihtotstarve on 95% tootmismaa ja 5% ärimaa.
- 2) Jaama 8, Türi jäätmekäitlusplats, mis asub katastritunnusega 83701:008:0017 kinnistul. Ettevõtte kavandab kasutada jäätmekäitluskohana oma kinnistul asuvat 5865 m² suurust kõvakattega platsi, mis on endise raudtee laoplatiga vahetus naabruses raudteega. Sihtotstarbelt on tegemist transpordimaaga (EV-le kuuluv, hoonestusõiguse alusel kasutuses olev). Jäätmekäitluskoht asub tiheasustusalal. Lähimad elamud asuvad jäätmekäitluskohast 40 m lõuna suunas. Jäätmekäitluskoha kinnistu piirneb idast transpordimaaga ja läänest tootmismaa, põhjast raudteega. Platsi lähiümbruses looduskaitsepiiranguid ei esine.

7. KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSE NÄITAJAD

Ettevõtte igapäevase tegevuse käigus koondatakse keskkonnavalaste tegevuste hindamiseks vajalikud näitajad/andmed. Keskkonnatulemuslikkuse põhinäitajatest esitatakse need, mis on seotud Edelaraudtee AS EMAS käsitusala. Täiendavalt ei esitata põhinäitajaid tegevuste kohta, mida ostetakse teenusena sisse (nt liiprite vedu, hakkimine ja põletamine), välja jäetakse ka heitmete näitajad, kuna heitmeid ei teki.

Iga põhinäitaja koosneb järgmistest elementidest:

1. Arv A, mis tähistab kogu aastast sisendit/mõju asjaomases valdkonnas;
2. Arv B, mis näitab ettevõttes sisse tulnud jäätmete aastast kogust (tonnides);
3. Arv R, mis tähistab suhtarvu A/B.

Suhtarvu R suurenemine on põhjendatav ettevõttes tekkinud puitliiprite ja raudteerööbastest koguse suurenemisega.

NB! Alates Keskkonnaaruanne 2021 on keskkonna tulemuslikkuse näitajad ümardatud täiskohani, et tagada tabelite parem loetavus ja ülevaatlikkus.

Ettevõtte ei ole esitanud tulemuslikkuse põhinäitajatest materjali ja heitmete andmeid, sest ettevõtte ostab liiprite transporti ja liiprite hakkimist teenusena sisse. Edelaraudtee AS hindab enda tarnijaid (sh. alltöövõtjaid) vähemalt 1 kord aastas tarnijate hindamisel.

Lisaks kontrollib Edelaraudtee AS pidevalt, et alltöövõtjatel on olemas asjakohased ja kehtivad keskkonnaloalad.

Tabel 8. Sisse-välja voog.

SISSE VOOG	2019	2020	2021	Ühik	2019	2020	2021
Sissetulevate jäätmete kogus (B)	325	1765	3841	t			
VÄLJA VOOG	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)	A (aastane sisend)	Ühik	Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)
ENERGIA							
Elekter	1 279	1 085	1509	MWh	3,939	0,615	0,855
VEE KASUTUS							
Kontor	190	93	93	m ³	0,585	0,053	0,024
ETTEVÖTTES TEKKINUD JÄÄTMED							
17 02 04* - ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud puit, klaas või plastid	325	1765	6123	t	1,000	1,000	0,159
17 04 05 01 - raudteerööpad	0	0	3229	t	0,000	0,000	0,841
JÄÄTMED VÄLJA							
17 02 04* - ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud puit, klaas või plastid	677	1 765	612	t	2,082	1,000	0,159
17 04 05 01 - raudteerööpad	0	0	3229	t	0,000	0,000	0,841
20 03 01 - Prügi (segaolmejäätmed)	130	130	130	m ³	0,400	0,074	0,003
MAAKASUTUS							
Jäätmekäitlusplatsid Kaare 25 kokku	4 200	4 200	4 200	m ²	12,933	2,380	1,094
Jäätmekäitlusplats Jaama 8	0	0	5865	m ²	0,000	0,000	1,527
Kontori ruumid	926	926	926	m ²	2,852	0,525	0,241

Tabelis 8 on toodud maakasutuse andmed välja täpsemalt, s.t. et lisatud on ka kontori ruumid.

8. MUUD KESKKONNATEGEVUSE TULEMUSLIKKUSEGA SEOTUD ASJAOLUD

8.1. SOTSIAALNE VASTUTUS

Seoses Covid-19 pandeemia ulatusliku levikuga ei ole sotsiaalse vastutuse teemas 2021aastal tegevusi tehtud. Edelaraudtee osaleb aktiivselt Operation Lifesaver <https://ole.ee/> töös.

Ohutuskampaania – Märka rongi.

Vastutustundlikud raudtee-ettevõtted

... on ettevõtted kes ühiselt ja aktiivselt võtavad osa avalikust raudteehutusalasest ennetustööst Eestis, pidades oluliseks iga inimese ja püüdes ära hoida võimalikke traagilisi sündmusi raudteel.

8.2. TÖÖTAJATE KAASAMINE

Väliste huvipoolte teavitamine keskkonnaaspektidest toimub ettevõtte kodulehel esitatava keskkonnaaruande kaudu.

Informatsioon ettevõtte oluliste keskkonnaaspektide kohta on töötajatele kättesaadav sisevõrgus. Juhtimissüsteemi toimivuse tagamiseks viib ettevõtte juhtkond vähemalt kord aastas läbi sisekoolituse tervele kollektiivile, kus tuletatakse meelde ettevõtte tegevust reguleerivate õigusaktide ja standardite nõuded, samuti juhtimissüsteemi protseduuride ja juhendite nõuded.

9. KESKKONNAALASED ÕIGUSLIKUD NÕUDED

Keskkonnavalas tegevuses võtab ettevõtte arvesse nii Euroopa Liidu poolt antud määrusi ja direktiive kui ka Eestis kehtivaid õigusakte ja kohaliku omavalitsuse nõudeid.

Ettevõtte tegevust korraldavad olulised seadused ja nende rakendusaktid on koondatud Juhtimissüsteemi käsiraamatu lisasse Õigusaktide register. Loetelus on märgitud ettevõtte kohalduvad keskkonnavalased ja muud õigusaktid, nendest tulenevad nõuded ja ettevõtte vastavus erinevatele õigusnõuetele. Vastavust nõuetele hinnatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kord aastas.

Järgitakse Euroopa direktiivi 2018/1147/EL alusel jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika (PVT) alaseid järeldusi ning direktiivi 2004/49/EÜ raudteede ohutuse kohta. Parima võimaliku tehnika (PVT) nõudeid ja ettevõtte vastavust sellele on analüüsitud Jaama tn 8 uues keskkonnalaos, mis on leitav KOTKAS süsteemist.

Ettevõtte on teinud või on tegemas järgmisi tegevusi:

- rakendanud EMAS määruse nõudeid;
- aastast 2021-2022 viiakse puitliiprite purustamine üle uuele platsile Jaama tn 8, Türi, kus on nõuetekohane sademevee kogumissüsteem;
- puitliiprite käitlemise kohta on loodud lihtsustatud vooskeem, mis on leitav ka käesolevast keskkonnaaruandest **Joonis 1**. Ettevõtte liiprite käitluse vooskeem.;
- maksimaalne ladustamismaht määratakse aastal 2021 jäätmeloa uuendamiseks;
- ettevõtte on loonud eraldi registri vee ja energia andmete hindamiseks.

Ülevaade peamistest keskkonnavalastest õigusnõuete järgimisest:

- A. Tuleohutuse seadus – Hooned on varustatud esmaste tulekustutusvahenditega, seadmetele toimub järjepidev kontroll. Koostatud on üldised tuleohutusjuhised. Tuleohutuskoolitus toimus 24. september 2020, kus käis 5 töötajat. Aadressil Kaare 25 on olemas ka tule tõrje veevõtu koht.
- B. Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded – Puitliiprite ja -prusside alaline ladustamiskoht peab vastama siseministri 2. septembri 2010. a määruses nr 44 „Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded” kehtestatud nõuetele. Põlevmaterjali ladustamisplaani koostamise kohustus.
- C. Jäätmeseadus – järgitakse jäätmete taaskasutamise põhimõtteid, jäätmekäitluskoha nõudeid. Esitatakse Keskkonnaametile aruandeid. Ettevõttel on kehtiv keskkonnaluba (Kaare tn 25). Läbitud ohtlike jäätmete käitlemise koolitus.
- D. 2004/49/EÜ Raudtee ohutuse direktiiv – Ohutuse pidev täiustamine, ohureeglite sätestamine, süsteempõhine lähenemine, vastutus raudteesüsteemi turvalise toimimise ja seotud riskide juhtimise üle.
- E. Keskkonnatasude seadus – Keskkonnatasu maksmise kohustus. Keskkonnatasu deklaratsioonide esitamise kohustus.

- F. Türi linna jäätmehoolduseeskiri – Türi valla jäätmehoolduseeskirjaga kehtestatakse täiendavad nõuded jäätmehoolduse korraldamiseks Türi valla haldusterritooriumil. Ettevõtte on tutvunud eeskirjaga ja oma tegevusi nende nõuete kohaselt.
- G. Veeseadus – Jaama tn 8, Türi platsile lisatakse jäätme looma tootlemisel ka veeosa, sest heitvesi juhitakse platsilt kraavi. Juhitud heitvesi peab vastama piirväärtustele, ega tohi ületada lubatud vooluhulka.
- H. Veeseaduse määrus nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ – sademevee piirväärtuste jälgimine.
- I. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus – Keskkonnamõju eelhindangu koostamine.

Jäätmearuanne 2021. aasta kohta on esitatud.

23.12.2021 hakkas Kaare tn 25, Türi kehtima uus keskkonnaluba KL-514241.

10. KESKKONNAARUANDE KINNITAMINE

Metrosert AS, kes on akrediteeritud tõendaja EE-V-0001, kinnitab peale Edelaraudtee AS keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2020. aasta keskkonnaaruande kontrollimist, et organisatsiooni keskkonnaaruandes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, 25. november 2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis nõuetele. Käesolevas aruandes on rakendatud Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2017/1505, 28. augustist 2017 ja Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2018/2026, 19. detsembrist 2018, milledega muudeti Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 lisad I, II, III ja IV.

Keskkonnaaruanne on kinnitatud 27.12.2022.

Evelin Kurmiste
EMAS tõendaja
Metrosert AS
www.metrosert.ee